

Valtuustokysely koskien vesilupapäätöksen noudattamista – Aarne Raevaara

Kvkys 19.1.2015

Aarne Raevaaran valtuustokysely:

”Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (AVI) on 29.10.2013 myöntänyt Tampereen kaupungille luvan tietunnelin rakentamiseen.

Tampereen kaupunki on luvanhaltijana vastuussa lupamääräyksiensä noudattamisesta.

Lupamääräyksen 21. kohdassa edellytetään: ”Mikäli rakennustöiden yhteydessä havaitaan rakennuksia tai rakenteita vaarantavia muutoksia vuotovesimäärissä tai pohjaveden korkeudessa, luvan saajan on ilmoitettava välittömästi riskistä Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Tampereen kaupungin ympäristösuojeluviranomaiselle ja riskialueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille. Luvan saajan on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin haittojen poistamiseksi.”

Pohjaveden pinta on laskenut esimerkiksi ruhjealueella sijaitsevan As.Oy. Näsipuiston b-tornitalon perustuksien alapuolelle. AVI:n päätöksessä todetaan: ”Yhtiön rakennuksesta on tehty riskianalyysi, jossa todetaan, että kallion rikkonaisuuden vuoksi vesivuotomahdollisuus on ilmeinen. Vuotoa ei pystytä ennakoimaan ja pohjavesien laskun jälkeen tapahtuu koheesio, joka muuttaa materiaalin koostumusta ja pienentää sen tilavuutta maaperän kuivuessa. Talojen vajoamisen lisäksi vaurioituu myös maanalaisten kunnallistekniikka.” Lehtitietojen mukaan Finlaysonin kirkko on jo hieman vajonnut.

Kysyn, milloin luvanhaltija eli Tampereen kaupunki ryhtyy lupamääräyksen mukaisiin toimenpiteisiin?”

Apulaispormestari Pekka Salmen vastaus Aarne Raevaaran kyselyyn:

”Kaupunginvaltuutettu Aarne Raevaara tiedustelee, milloin Tampereen kaupunki ryhtyy tietunnelin vesilain mukaisiin menettelyihin pohjaveden pinnan alenemisen takia. Lupaehtojen mukaan luvansaajan on ilmoitettava vuotovesien ja pohjaveden alenemisen aiheuttamasta riskistä rakennuksille luvan valvovana viranomaisena toimivalle Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarayksikölle, Tampereen kaupungin ympäristösuojeluviranomaiselle sekä riskialueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Rakennuksille, jotka on perustettu paksun koheesiomaan varaan, maaperässä olevan pohjaveden pinnan aleneminen voi aiheuttaa rakenteellisen riskin rakennuksesta ja maaperän kuormitushistoriasta riippuen. Yleisesti pohjaveden pinnan seurannan perusteella sen korkeustaso vaihtelee vuosittain ja kausittain paikasta riippuen jopa useita metrejä. Tyypillisesti talvikaudella pohjaveden pinta alenee, kun pohjavettä muodostava sademäärä vähenee ja vastaavasti syyskaudella vesisateiden yms. takia pohjaveden pinta nousee, kun sadevesi imeytyy maaperään. Paikkakohtaiset erot voivat olla suuria.

Tunnelin rakentamiseen liittyen pohjaveden pintaa on seurattu pohjaveden havaintoputkista, joista osa on asennettu vuosia ennen tunnelin rakentamistöiden aloittamista ja osa tunnelin toteutus suunnittelun aikana. Kesällä 2014, kun tunnelin louhintatyöt olivat edenneet Näsinkallion kohdalta kohti Santalahtea ja Naistenlahtea päätettiin aloittaa tunnelissa korvaavan veden syöttö kallioon ennakoivana toimenpiteenä, jotta mahdollinen sademääriltään kuiva loppukesä tai syksy ei aiheuttaisi pohjaveden pinnan ale-

nemistä tilanteessa, jossa maa- tai kallioperässä kulkeutuva vesi ei riitä korvaamaan tunnelin perän louhinnassa mahdollisesti aiheutuvaa vuotovettä, ennen kuin kallion esi- ja jälkitiivistystoimet kattavat riittävän laajan alueen.

Vesiluvan valvojalla eli Pirkanmaan ELY-keskuksella on jatkuvasti ajan- tasainen tarkkailutieto (pohjavesi, painuma) käytössään. Sen lisäksi ELY- keskus seuraa tilannetta omien valvontamenettelyidensä ohella kerran kuukaudessa pidettävissä valvontakokouksissa. Joulukuussa 2014 ELY- keskus on todennut As Oy Näsinpuistolle lähettämässään lausunnossa mm. seuraavaa:

ELY-keskus katsoo, että tähän mennessä tarkkailutuloksissa ei ole tullut esille sellaisia muutoksia, että rakennukset tai rakenteet vaarantuvat. Joten lupamääräyksessä 21 tarkoitettua tilannetta ei ole syntynyt. ELY-keskuksen tiedossa ei myöskään ole luvan vastaisia toimia tai haitallisia vaikutuksia, joiden vuoksi tulisi ryhtyä valvontatoimiin.

Näsinkallion alueella ei ole todettu rakennusten painumista lukuun ottamatta Finlaysonin kirkkoa. Kirkko on painunut 5-6 mm. Painuminen on loppunut noin 2,5 kk sitten. Finlaysonin kirkon kiinteistön omistajaa on informoitu, kun painuminen havaittiin. Finlaysonin kirkon perustamistapa ja - pohjasuhteet ovat erilaiset kuin esimerkiksi As Oy Näsinpuiston, missä kairaushavaintojen perusteella pohjaveden alentumisen aiheuttama painumisriski on hyvin pieni. Varautumistoimenpiteenä Näsinkalliolla tunnelista on esimerkiksi syötetty vettä kallioon heinäkuun 2014 alusta lähtien. Tunnelin jälkitiivistämistä on myös tehostettu.

Tampereen kaupunki on toiminut ja toimii jatkossakin vesilain mukaisten ehtojen mukaisesti. Tämän lisäksi tehdään tarvittavia toimia, joilla rakentamiseen liittyviä haittoja ja riskejä voidaan vähentää ja hallita.”